

δεξιᾶ αὐτῆς, ἥτις ἐπιπτεν ἄτονος, ἐκράτει ἔτι τὸ πολύκροτον δι' οὐ προφανῶς εἶχεν αὐτοκτονήσει, εἰς δὲ τοὺς δακτύλους τῆς ἀριστερᾶς συνέσφιγγε σπασμωδικῶς ξανθὰς τρίχας, αἵτινες ἐφαίνοντο παιδικῆς κόμης. Ἡ γυνὴ αὐτή, καθὰ ἐβεβαιώθη, ἦτο Ρωσὶς πρὸ τεσσάρων μόλις ἡμερῶν ἀφιχθεῖσα ἐκ Θεσσαλονίκης, ὅπου ἐξετέλει καθήκοντα παιδαγωγοῦ παρὰ τιμὴν οἰκογενείᾳ. Ἀγνοοῦνται ἔτι ἀκριβῶς οἱ λόγοι, δι' οὓς προέβη εἰς τὸ ἀπονενομημένον κίνημα, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ δυστυχῆς παρεῖχεν ἤδη καὶ προηγουμένως σημεῖα νοσητικῆς διαταραξέως. Παρ' αὐτῇ δὲν εὐρέθησαν ἢ μόνον τὸ χαρτοφυλάκιον αὐτῆς περιέχον 65 φράγκα καὶ κερμάτιον βαπτιστικὸν κόρης σημειοῦν τὴν χρονολογίαν τῆς γεννήσεως καὶ τῆς βαπτίσεως αὐτῆς. Ἐντεῦθεν εἰκάζεται ὅτι ἡ δυστυχῆς εἶνε μήτηρ καὶ ἔχει θυγάτριον. Καμμία ἐπιστολὴ, καμμία ἐνδείξις τῶν αἰτίων τοῦ τραγικοῦ αὐτῆς θανάτου.»

Καθ' ἣν ὥραν ἀνεγίνωσκον, ἄλλος τις ἰστάμενος ὀπισθεν ἐφαίνετο παρακολουθῶν ἐπίσης τὸ διαφύρον. Ἐστράφημεν ἀμφοτέροι καὶ ἦτο ὁ Ἑβραῖος.

— Κύριοι, εἶπε μετὰ φωνῆς ἀραχνώδους, ἀπέθανε αἱ! δυστυχιμένη! Ἦτο φίλη σας, καλὰ ὠμιλοῦσατε εἰς τὸ ἀτμόπλοιον. Ἄν θέλετε τίποτε ἀμάραντα, στεφάνους, ἄλλα νεκρικὰ εἶδη, μὴ πηγαίνετε ἄλλου. Νὰ κατὰστημα. Ἡμεῖς κάμνομεν καὶ τοιαῦτα εἶδη.

Καὶ σύρων ἐκ τοῦ θυλακίου ἔρριψεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐνώπιον ἡμῶν τὴν ἐξῆς διεύθυνσιν:

Κάρολος Σούμμερχαϊμ καὶ Σα.

Κατὰστημα Νεκρικῶν εἰδῶν.

Μεγάλῃ ὁδῷ Πέραν Ἀρ. 57 (bis).

Καὶ ἔρριψε πρὸς ἡμᾶς βλέμμα ταχέως ἐρωτηματικὸν δικνυόμενον μέχρι τοῦ βαλαντίου.

Ἀμφοτέροι ἀπεστρέψαμεν ἐνεοὶ τὸ πρόσωπον.

Μεθ' ἡμέρας πτωχοὶ τινες ἀπόστρατοι καθήμενοι εἰς γωνίαν τινα τοῦ στρατῶνος τοῦ Ταξιμίου περὶξ ἐνὸς χρότζα ἠεροῶντο μετὰ προσοχῆς τῆς ἀναγνώσεως τῶν νέων. Ἦτο παλιὸν τι φύλλον τῆς Χαβαδὶς, ὅπερ ἀνέφερε τὸ τραγικὸν συμβεβηκὸς ἐρανοσθῆν ἐκ τῶν ἐφημερίδων τοῦ Πέραν. Διηρχόμεν τυχαιῶς περιπατῶν ἐκείθεν, ὅτε αἱ λέξεις *Μοσκόβ κερησὴ* ἐπληξαν τὴν ἀκοήν μου. Οἱ στρατιῶται ἐπέτειναν τὴν προσοχὴν καὶ ἐκράτησαν τὴν ἀναπνοὴν αὐτῶν, εἰς τὸ ἄκουσμα δὲ ὅτι ἡ γυνὴ αὐτῆ εἶχεν ἔλθει ἐκ Θεσσαλονίκης προσέβλεψαν ἀλλήλους ὡσεὶ κινηθέντες ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐλατηρίου, καὶ εἰς τὸ τέλος εἰς ἐξ αὐτῶν ὡς διερμηνεῶν τὴν ἰδέαν ὄλων καὶ τὸ αἶσθημα ἐφώνησε μετὰ ζωηρότητος:

— «Μοσκόβ κερησὴ! αὐτὴ ἦτο! Ἐγὼ τὸ εἶπα: ὑπάρχουσι καὶ ὠραῖαι, ἀλλὰ ὑπάρχουσι καὶ γενναῖαι.

Π. ΘΩΜΑ.

Ἡ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΤΟ ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟΝ.

ΣΤ'.

Πάντων τῶν κακῶν τῶν κατὰ τῆς ἀπροστατεῦτου κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπολυθέντων ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης, ἡ πενία εἶνε ἴσως τὸ δεινότερον. Εἶνε χρόνιον τὸ νόσημα καὶ . . . ἀνίατον, ἀφοῦ ὁ θάνατος τὸ θεραπεύη μόνος.

Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἔχομεν εὐτυχῶς ἀτελεστάτας περὶ πενίας ἰδέας, καὶ εἶθε ποτὲ τὸ ζοφερὸν φῶς τοιαύτης ἀπαισίας γνώσεως νὰ μὴ ἐκδιᾶσθαι εἰς δάκρυα τοὺς ὀφθαλμούς ἡμῶν, καὶ νὰ ταράξῃ τὰς συνειδήσεις. Ὑπάρχουσι χώραι ἔνθα τῶν Ἑριννῶν καὶ τῶν Ἀρπυιῶν οἱ φοικαλέοι μῦθοι ἀντιπαρίστανται ἐναργῶς ἐν τῇ καθημερινῇ ζωῇ πληθυσμῶν ὀλοκλήρων. Ἡ πελιδνὴ πείνα ἀνίσταται μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὁρμᾷ κατὰ τῶν προρομοισίχων δυστυχῶν, καὶ πλήττει ἀνελεημόνως διὰ τῶν μαστίγων τῆς. Πόσαι εἶνε αἱ μαστίγες τοῦ τέρατος ἀδυνατεῖ νὰ ὑπολογίσῃ ὁ ἄνθρωπος; καὶ μία μόνη ἐν τούτοις ἀρκεῖ νὰ ξηράνη τῆς νεότητος τὰ ῥόδα καὶ τὴν χαρὰν. Τὸ θῦμα προστρέχει εἰς τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ πολλὰς τὸ ἀντίδοτον ἀποβαίνει ἀνίσχυρον κατὰ τοῦ φοικτοῦ πάθους. Ἐρχεται ἡ νύξ· τὰ θύματα ἀποσύρονται γυμνά, πεινῶντα, θρηνοῦντα εἰς τὰς τρώγλας καὶ τὰ σπήλαια· ἡ πείνα τὰ παρακολουθεῖ, καὶ τρέφεται διὰ τῶν στεναγμῶν τῶν, ὁ κάσιχνος οὗτος καὶ βαδιζῶν σκελετός. Ὁ ὕπνος φεύγει τὸν δυστυχῆ, καθ' οὐ ἐπέπεσεν ἡ πείνα· καὶ ὅταν ἔτι κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμούς ἐν μέσῳ τοῦ ψύχους, τῆς νηστείας καὶ τῆς ἀπογνώσεως, δὲν κοιμάται ἐξακολουθεῖ πάσχων καὶ θρηνῶν. Δὲν εἶνε τοῦ πεινῶντος ὁ ὕπνος ὡς ὁ παρήγορος τῶν ἄλλων ὁ ἐλεῶν καὶ ἀνακουφίζων τοὺς πόνους τῶν θνητῶν. Εἶνε λήθαργος φοβερός, διακοπτόμενος ὑπὸ δακρύων, καθ' ὅσα καὶ κοιμώμενος κλαίει ὁ δυστυχῆς καὶ πένης. Ὅταν δὲ παγωμένος καὶ κλονιζόμενος ἐγερεθῇ τὴν ἐπαύριον, φέρει τὴν τρέμουσαν χεῖρά του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, καὶ ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν διότι ἔζησεν, ἀπευθύνει πρὸς Αὐτὸν πικρὸν παράπονον διατὶ νὰ ἐξυπνήσῃ, διατὶ νὰ μὴ ἀποθάνῃ κατὰ τὸν ὕπνον, καὶ ἀποθνήσκων νὰ λυτρωθῇ τέλος πάντων.

Θὰ ἐνδιατρίψωμεν μικρὸν ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν σύσασιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Πτωχοκομείου. Ὅτε κατὰ τὸ 1864 συνέστη καὶ ἐνεκρίθη διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου Β. Διατάγματος ἡ «Φιλελεήμων Ἐταιρία», ἡ ἐπαιτεία ἐλυμαίνετο τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἐταιρία συνέστη ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ περιθάλλῃ «τοὺς ἐνδεεῖς καὶ ἀναπήρους γέροντας» ἅμα δὲ καὶ «ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐπαιτείαν». Ἡ β' παράγραφος τοῦ ἀ ἄρθρου τοῦ κατὰστατικοῦ τῆς ἐλεήμονος Ἐταιρίας ἀναγράφει ὅτι, «ἂν οἱ πόροι

επιτρέψωσι, ἢ Ἑταιρεία δύναται νὰ λάβῃ προσωρινῶς πρόνοιαν περὶ τε τῶν οικογενειῶν τῶν εἰς τὸ κατὰσθημα νοσηλευομένων ἀναπήρων καὶ γερόντων, ἐὰν αὐταὶ ἐκ τῆς ἐργασίας των δὲν ἐπαρκῶσι νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, καὶ περὶ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς οικογενειάρχας περιπεσόντας ἐνεκα ἀσθενείας ἢ ἄλλης, τινὸς αἰτίας εἰς ἀνικανότητα νὰ διαθρέψωσι τὰ ὑπ' αὐτῶν συντηρούμενα ἀνήλικα τέκνα ».

Πρόδηλον εἶναι, ὅτι ἡ φιλελεῖμων Ἑταιρεία εἶχεν ἀποδυσθῆ εἰς γιγάντειον ἔργον. Ἐσκόπει νὰ παρακωλύσῃ πρῶτον μὲν τὴν ἐπαιτείαν περισυλλέγουσα τοὺς ἀληθῶς ἐνδεεῖς ἐντὸς σκοπίμου ἀσύλου, δεύτερον δὲ νὰ προβῇ εἰς βοήθειαν ἐκτὸς τοῦ ἀσύλου τούτου, ἐρχομένη ἐπίκουρος εἰς ἀσθενῶν πλάσματα. Τῆς ἐπαιτείας ἡ ὑπαρξίς ἐγένετο ἀσχημίας τιτρωσκούσας βραθεῖς τὴν πόλιν, ἢ δὲ ἐκρίζωσις αὐτῆς ἦτον ἀνάγκη ἀνεπίδεκτος πάσης ἀναβολῆς. Εἰς τὰς Ἀθήνας εἶχον συρρέουσι οἱ Πάρθοι, Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Πῆραν φέροντες ἐπὶ τῶν ὤμων, βακτηριῶν κρατοῦντες ἐν ταῖς χερσὶ, διαθέτοντες ἐπὶ τὸ ἀπελπιστικώτερον τὸ πρόσωπόν των, καὶ κλαυθμηρίζοντες ἐρρίνωσ, ἢ ἐπικαλούμενοι πάντας τοὺς γνωστούς ἀγίους τῶν μνησίων, ἐπολιόρχουν τοὺς διαβάτας αἰτοῦντες ἔλεῃ. Τὸ θέαμα, εἰδεχθὲς αὐτὸ καθ' ἑαυτό, προσελάμβανε τύπον φοβερώτερον ἐκ τῆς κακοήθους ἀγριότητος ἀνθρώπων ἀσυνειδήτων οἵτινες μισθοῦντες παιδάς ἐστρέβλουν αὐτοὺς φρικωδῶς, καὶ ἐμπορευόμενοι τὴν ἐκ τῆς στρεβλώσεως τῶν ἀθλίων πλασμάτων ἐντύπωσιν τῶν διαβατῶν, ἐθησαυρίζον ἀκόπως αὐτοὶ, συντηροῦντες δι' ἄρτου ξηροῦ τὸ μέσον, δι' οὗ ἐπλούτιζον οἱ ἄθλιοι οὗτοι σωματέμποροι. Ἐχω ὑπ' ὄψει μου τὸν ἀξιοσημείωτον ἐπὶ ἐμβριθεῖα λόγον τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου Νέγρη ἀντιπροέδρου τῆς ἐλεήμονος Ἑταιρείας ὃν ἐξεφώνησε κατὰ τὴν 30 Ἰανουαρίου 1886 ἡμέραν τῆς πρώτης συνελεύσεως τῶν μετόχων τῆς Ἑταιρείας. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἄς ἐπιτρέψῃ ὁ ἀναγνώστης ν' ἀποσπάσω τὸ κάτωθι τεμάχιον. Εἶνε εὐγλωττότατον, τὸ καταχωρίζω δὲ ξηρῶς, οὐδὲν ἐπιπροσθέτων σχόλιον. « Ἐλυπήθημεν πολὺ » λέγει ὁ μακαρίτης Νέγρης « τὸ δεκαετὲς ἢ ἐνδεκαετὲς ἐμείνο παιδίον, περιπατοῦν μὲ τὰ γόνατα καὶ τὰς χεῖρας διὰ τὴν στρέβλωσιν, ἣν ὑπέστη παρ' αὐτοῦ τοῦ γεννήτορός του, ὡς ἐμάθομεν, (τὸ ὅποιον πολλοὶ τῶν ἐταίρων βεβαίως ἐνθυμοῦνται), ἔχον ἄρκετὰ πνευματώδη φυσιογνωμίαν, καὶ τὸ ὅποιον ἐν τῇ ἀπλότητι καὶ ἀθρότητι του μᾶς ἐωμολόγησεν ὅτι συνάξει καθ' ἑκάστην ἕως πέντε δραχμὰς τὰς ὁποίας ἔφερε πᾶσαν ἑσπέραν εἰς τὸν ἐργολάβον του ὀνόματι Κουμπῆν· αὐτὸς δὲ δὲν ἐξώδευεν εἰμὴ ὀλίγα λεπτὰ πρὸς διατροφήν του, κρατῶν αὐτὸ εἰς τὴν καταικίαν του. Ἐρωτήσαμεν τὸ παιδίον, ἂν θέλῃ νὰ ἔμβῃ εἰς τὸ κατὰ-

σθημα καὶ ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς. Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν προσδιωρίσθη ἡ εἰσοδός του, ἔγεινεν ἄφαντον· ἠκούσαμεν δὲ ὕστερον, ὅτι ἦτο πωλημένον ἢ ἐνοικιασμένον διὰ χιλίας πεντακοσίας δραχμὰς . . . ».

Νοεὶ ἤδη ὁ ἀναγνώστης ὁποία ἀνάγκη ἐπέιγουσα ἦν νὰ παύσῃ τὸ ὄνειδος τούτο. Ἀλλὰ πῶς νὰ παύσῃ; Πῶς νὰ διαγνώσῃ τις τὸν ἀληθῶς ἀπορον, τὸν ἀληθῶς ἀναπήρον, τὸν στερούμενον τοῦ ἄρτου, ἀπὸ τὸν φαυλόβιον ὀκνηρὸν τὸν ἀποζῶντα εἰς βάρος τῆς κοινωνίας, καὶ ὅστις ἀφοῦ ἐζημίωκε διὰ τῆς ἀργίας του τὴν κοινωνίαν, τὴν ἐμυκτηρίζεν ἀκολούθως διὰ τὴν εὐπιστίαν τῆς; Εὐχερὲς ἦτο βεβαίως ν' ἀπαγορευθῆ ἀπολύτως ἡ ἀστυνομία τὴν ἐπαιτείαν. Τὸ αὐθαίρετον, ἐν τῇ ὀρθότητι αὐτοῦ, μέτρον, ἦτο ἐν τούτοις ἀπάνθρωπον ἢ ἐπαιτεία ἦν διὰ τινος τῶν ἐπαιτῶν ἀνάγκη ἀκαταμάχητος· ὁ ἀνάπηρος ὑπολαμβάνων, ὅτι δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ αὐτοχειριασθῆ, ἐξηκολούθει ζῶν διὰ τοῦ ἐλέους τῶν ἄλλων, ἐὰν δὲ ἡ ἀστυνομία ἀπηγόρευεν αὐτῷ τὴν ἐπαιτείαν χωρὶς νὰ τῷ ἀσφαλίσῃ τὸν ἄρτον, ἐξέφερον ἀπόφασιν θανατικὴν, καθ' ὑπέρβασιν προφανῶς παντὸς φυσικοῦ καὶ ἄλλου δικαίωματος. Ὁ ἐπαίτης ἠδύνατο νὰ ἀποστομώσῃ τὸν ὑπάλληλον λέγων αὐτῷ πειρᾶ ἐνώπιον δὲ τῆς τοιαύτης λογικῆς, οὐχὶ ἡ λογικὴ τοῦ κλητῆρος, ἀλλ' οὐδ' ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους ἠδύνατο νὰ κατισχύσῃ. Ἐπρεπε λοιπὸν πρῶτον μὲν νὰ εὐρεθῶσι τὰ μέσα τῆς καθημερινῆς συντηρήσεως τῶν μεμαρτυρημένως ἐνδεῶν καὶ ἐπαιτῶν ἐξ ἀνάγκης, δεύτερον δὲ, νὰ καθαρισθῶσι οἱ ἀληθῶς ἐνδεεῖς καὶ ἀστεγοὶ ἀπὸ τοὺς ὑποκριτὰς καὶ τοὺς ὀκνηροὺς, τοὺς ἐπαιτοῦντας ὄχι ἐξ ἀνάγκης σκληρᾶς, ἀλλ' ἐκ παραδόσεως ἢ ἐμπορείας. Τούτου γενομένου ἠδύνατο, ἦτο καθῆκον μάλιστα, νὰ ἐπέλθῃ ἀπαγορευτικὴ διάταξις τῆς ἀστυνομίας καὶ τούτο ἐγένετο ἀληθῶς. Ἡ ἐλεήμων Ἑταιρεία συνέστησε διὰ τῶν ὀλιγίστων αὐτῆς μέσων τὸ Πτωχοκομεῖον, τὰ δὲ σεβαστὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, πρὸς ἃ ἐξαιρετικὴ ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη, ἀψηφίσαντα κόπων καὶ θυσιῶν, ἀνέλαβον τὸ βαρὺ ἔργον νὰ περιτρέχωσι τὴν πόλιν, νὰ συλλέγωσι τοὺς ἐπαίτας, νὰ υποβάλλωσι αὐτοὺς εἰς λεπτολόγον ἀνάκρισιν, ν' ἀνευρίσκωσι διὰ τῶν μυρίων τῆς σοφιστείας καὶ τῆς πονηρίας ἐλιγμῶν τοὺς ἀληθῶς ἀναπήρους καὶ πένητας ἀπὸ τῶν σωματεμπόρων καὶ τῶν ψευστῶν, οὓς παραλαμβάνουσα ἡ ἀστυνομία ἀπῆλκυσε μακρὰν, ἀπαγορεύουσα τὴν ἐπάνοδον ἐπὶ ποιῆ. Τοιαύτη ἐγένετο ἐν συνόψει ἡ ἀρχικὴ ἐργασία πρὸς σύστασιν Πτωχοκομείου ἐν Ἀθήναις.

Πρῶτον κατὰσθημα Πτωχοκομείου ἐγένετο ἰδιωτικὴ τις οἰκία παρὰ τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου. Ἐντὸς αὐτῆς συνήχθησαν οἱ πρῶτοι ἐπαιτοῦντες εἰς ταὺς ὁδοὺς, καὶ στέρξαντες νὰ εἰσελθῶσι, ὑπὸ τὴν θλιβεράν ταύτην ιδιότητά των,

εις τὸ κατάστημα, διότι μία ἐκ τῶν μεγίστων δυσχερειῶν τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου ἦν καὶ τὸ νὰ καταπέσει τοὺς γέροντας καὶ τοὺς ἀναπήρους νὰ ἐγκαταβίωσωσιν ἐντὸς τοῦ ἐτοιμασθέντος ἀσύλου. Τὸ μέτρον, ὅπερ τὸ συμβούλιον εἶχε λάβει, νὰ παρέχη δηλονότι μικρὰν χρηματικὴν ἐπιχορηγίαν εἰς τοὺς ἐξωθεν δεομένους, ἐδυσχέραινε τὴν εἰσόδον τῶν πτωχῶν ἐν τῷ Πτωχοκομείῳ· οἱ πλείστοι προὔτιμησαν τὴν γλίσχρον χρηματικὴν ἀρωγὴν ἀντὶ τῆς σχετικῆς τοῦ καταστήματος ἀνέσεως, καὶ τοῦτο διότι ὑπελάμβανον τὸ Πτωχοκομεῖον εἰρκτὴν ἀπαισίαν, ἀφ' ἧς μόνον γεροὶ θὰ ἐξήρχοντο! Ἐν μέσῳ μεγάλων δυσχερειῶν καὶ ἀπροσδοκῆτων ἀρνήσεων καταβολῆς τοῦ μικροῦ ἐκείνου, ὅπερ ἕκαστος ἑταῖρος εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ διδῆ ἑτησίως (12 δραχμὰς κατ' ἔτος), τὸ ἄσυλον ἐχώρησεν ἐμπρὸς χάρις εἰς τὴν ἡρωϊκὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου. Ὁ ἰσολογισμὸς τοῦ πρώτου ἔτους τῆς συστάσεως τοῦ Πτωχοκομείου (1865) δίδει ἡμῖν τὰ ἐξῆς ἐξαγόμενα: τ' ἀναγράφω ὡς γνώμονα τῆς προῖουσης τοῦ ἀσύλου ἐπιδόσεως καὶ ὅπως ἀποδειχθῆ, ὅτι ὅταν ὑπάρχη καρτερία καὶ εὐγενῆς ἀφοσίωσις εἰς τὴν ἰδέαν, πάντα τὰ ἐμπόδια τίθενται ἐκποδῶν:

Ἔσοδα τακτικά

Συνδρομαὶ ἑταίρων	Δρ.	35,176,45
Ἐκτακτοὶ συνδρομαὶ ἐφάπαξ	"	10,821,78
Ἐξωτερικαὶ συνδρομαὶ	"	3,274,12
Διάφορα ἔσοδα	"	1,456,70
		<hr/> 50,729,05

Ἔξοδα

Εἰς ἐνοίκια πτωχοκομείου	Δρ.	2,400
» ἐπιπλα, σκευὴ καὶ ἐνδύματα	"	6,255,96
» τροφὴ τῶν ἐν τῷ πτωχοκομείῳ	"	5,367,48
» καυσόξυλα, ἀνθρακας καὶ ἔσοδα καθαρισμοῦ	"	452,55
» διάφορα ἔσοδα συντηρήσεως Πτωχοκομ.	"	128,05
» ἐλέη εἰς πτωχοὺς ἐκτὸς τοῦ Πτωχοκομ.	"	21,344,87
» μισθοὺς ἐν γένει ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρίας	"	3,152,86
» ἔσοδα γραφείου	"	192,20
		<hr/> 39,293,97
Ἐπόλοιπον	"	11,435,08
Τὸ ὅλον	Δρ.	50,729,05

Δὲν μοι εἶνε δυνατὸν νὰ περιλάβω ἐνταῦθα πάντας τοὺς ἀριθμοὺς τῶν εἰσελθόντων ἐν τῷ Πτωχοκομείῳ πενήτων καὶ τῶν λαβόντων ἐξωτερικὰς βοηθείας, ἢ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Πτωχοκομείου ἄχρι τοῦ 1876, τελευταίου ἔτους, οὕτινος ἔχω ἐντυπα τὰ στοιχεῖα, καθ' ὅσον αἱ ἐντεύθεν τοῦ 1876 ἐτήσιαι ἐκθέσεις καὶ οἱ λογαριασμοὶ εἰσίν, ὡς μοι εἶπον, ὑπὸ τὰ πιεστήρια. Τοιαύτη λογιστικὴ ἐργασία, ἧς δὲν ἀρνοῦμαι τὴν σκοπιμότητα, διαφεύγει ἴσως τὸν ῥητὸν τοῦ περιοδικοῦ σκοπὸν. Θὰ σημειώσω ἐν τούτοις τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ ἑ' ἔτους τῆς συστάσεως τοῦ Πτωχοκομείου καθ' ὃ λίαν ἐνδεικτικὸς. Τὸ ἄσυλον ἕνεκα πολλῶν λόγων ἐσαλεύθη ἅμα καταρτισθῆν, θαρραλέως δὲ δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι

ἐὰν ἔλειπεν ἡ ἐπιμονὴ τῶν ἀποτελούντων τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον ἀνδρῶν ἴσως Πτωχοκομεῖον δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἤδη ἢ θὰ ἦτο σήμερον ἐν τῷ συνίστασθαι. Καὶ ὅμως ἐχώρησεν εὐτυχῶς ἐμπρὸς, ἢ δὲ λογοδοσία τοῦ ἑ' ἔτους ἐπαρουσίασε τὰ ἐξῆς ἐνθαρρυντικὰ ἐξαγόμενα.

Ἔσοδα 61,077,15. Ἐξοδα 47,660.

Ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν εἰσελθόντων ἐν τῷ Πτωχοκομείῳ πτωχῶν 79.

Ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐκτὸς τοῦ Πτωχοκομείου βοηθηθέντων 428.

Μηνιαῖον βοήθημα χορηγούμενον εἰς ἕκαστον

τῶν ἐκτὸς τοῦ Πτωχοκομείου πτωχῶν. Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1865 Δρ. 11,85.

» » 1866 » 10,40.

Οὕτω μ' ὅλας τὰς θυσίας, εἰς ἃς ὑπεβλήθη τὸ ταμεῖον τοῦ Πτωχοκομείου κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη τῆς συστάσεώς του, περιθάλαψαν ἐν ὄλῳ 507 πτωχοὺς, ἀφῆκε περίσσευμα, ὡς ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἑ' ἔτους δεικνύει, ἐξ ἰκανῶν χιλιάδων δραχμῶν 4).

Αἱ πλεονάσασαι τοῦ Πτωχοκομείου ἀνάγκαι καὶ ἡ ὑπερτέρα πασῶν νὰ κτισθῆ τέλος κατὰ στήμα εἰδικὸν πρὸς τὸν σκοπὸν, ὃν ἐκέκλητο νὰ ὑπηρετήσῃ, ὑπηγόρευσαν εἰς τὰ σεβαστὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου τὴν μέριμναν περὶ εὐρέσεως καταλλήλου γηπέδου, ὅπως ἐπὶ αὐτοῦ ἐγερθῆ τὸ ἄσυλον τοῦ πενομένου καὶ ἀπέλπιδος γήρατος. Εὐφρόσυγον ἔτρεφεν ἐλπίδα τὸ Διοικητικὸν συμβούλιον, ὅτι προκειμένου νὰ προστατευθῆ ἀπὸ τῶν σκληρῶν ἐπιδρομῶν τῆς δυστυχίας ἡ πολὺ κεφαλὴ ἐγκαταλειμμένων γερόντων, νὰ καταστῶσιν ἦττον ὀδυνηραὶ αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς των, καὶ νὰ παραμυθηθῶσιν οἱ τραυματικά οὔτοι τοῦ χρόνου ἀπὸ πᾶν ἠθικῶν καὶ σωματικῶν σπαραγμῶν, οἵτινες ἐξ ὑπαμοιβῆς τοὺς κατεξέσχίζον, αἱ εὐγενεῖς καὶ γενναῖαι ψυχαὶ δὲν ἤθελον ὑστερήσει νὰ συνεισφέρωσι τὸν ὀβόλον αὐτῶν πρὸς συν-

4) Παρατηρῶ, ὅτι, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκάστοτε βοηθουμένων ὑπὸ τοῦ Πτωχοκομείου ἤξανε ἀνὰ πᾶν ἐπερχόμενον ἔτος, ὅπως ἠξέλιον ἐπίσης καὶ τὰ ἔσοδα τοῦ ἀσύλου. Παραλείπω χάριν συντομίας τοὺς λογαριασμοὺς τῶν μεσολαβησάντων ἐτῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου τῆς συστάσεως τοῦ Πτωχοκομείου ἄχρι τοῦ 1876, οὕτινος, ὡς εἶπον, ἔχω τὰ στοιχεῖα. Τοῦ τελευταίου τούτου καταχωρίζω ὡς ἐξῆς τὴν καθόλου οἰκονομικὴν κατάστασιν.

Περιουσία τῆς Ἑλεήμονος Ἑταιρίας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ 1876 ἐν ὄλῳ	Δρ.	371,646,60.
Ἔσοδα	"	77,612,15.
Ἐξοδα	"	73,248,20.

Βοηθήματα κατ' οἶκον		
Ἐν Ἀθήναις Δρ.	25,923,90.	
Ἐν Πειραιεὶ	10,777,55.	36,701,45.

Τὰ βοηθήματα ταῦτα διενεμήθησαν εἰς διακοσίας ἑβδομηκοντα οικογενεῖας ἐν Ἀθήναις καὶ ἑκατὸν πέντε ἐν Πειραιεὶ. Ἐνωσεται ὅτι εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμοὺς τῶν βοηθημάτων δὲν περιλαμβάνεται ἡ δαπάνη διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ὀριστικῶς ἐγκαταβιούντων ἐντὸς τοῦ καταστήματος πενήτων. Τὸ ὅλον τῶν κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἰσελθόντων εἰς τὸ ἄσυλον ἦτο ἑκατὸν ἑβδομηκοντα ἄνδρες καὶ γυναῖκες κατὰ τὴν ἐξῆς ἀναλογία: ἄνδρες 120, γυναῖκες 50.

τέλεσιν ἔργου ἐξαιρετικῆς σκοπιμότητος καὶ ἀποστολῆς.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς δωρεᾶς καταλλήλου γηπέδου εἰς τὴν Ἑλεήμονα Ἑταιρίαν αἰσθάνομαι, ὅτι πρέπει νὰ παραλειφῶ, χάριν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς μονῆς τῶν Ἀσωμάτων, τὴν λεπτομερῆ ἀφήγησιν τῆς ἀνωμάλου ταύτης ὑποθέσεως μὴ συνηγορούσης ὑπὲρ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς μονῆς. Μετὰ πολλὰς προτάσεις, ἐριδας καὶ ἀντιπροτάσεις ἀνταλλαγῶν, κατωρθώθη νὰ παραχωρηθῆ ὀριστικῶς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῶν ἐνωθεισῶν μονῶν Πεντέλης καὶ Ἀσωμάτων τὸ γηπεδόν, ἔνθα ἐγείρεται νῦν τὸ πτωχοκομεῖον ἐκτάσεως πῆχων □ 12,000. Ὁ κ. Ἀ. Συγγρὸς εὐηρεστήθη νὰ καταβάλλῃ 90,000 δραχμῶν ὅπως δι' αὐτῶν ἐγερεθῆ τὸ ἄσυλον, ὅπερ καὶ ἠγέρθη πράγματι ἐπὶ τοῦ δωρηθέντος γηπέδου πλησίον τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς ἐπὶ τῆς λεωφόρου Κηφισίας ἐκεῖ ἔνθα ἦν πρότερον τὸ γυμναστήριον.

Ἐὰν ὁ ἀναγνώστης δὲν ἐβαρύνθη, ἄς εὐαρεστηθῆ νὰ παρακολουθήσῃ ἡμᾶς εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ Πτωχοκομείου. Διέβημεν ἤδη τὴν σιδηρᾶν κιγκλιωτὴν ἐξώθυραν καὶ ἀφοῦ ἠτενίσαιμεν εὐγνωμόνως πρὸς τὰ ὀνόματα τῶν εὐεργετῶν ἐπὶ μαρμαρίνων ἐκατέρωθεν πλακῶν ἀναγραφέντα, εἰσεδύσαμεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀσύλου, ἔνθα τὸ ταλαιπωρούμενον γῆρας, συντριβὴν εἰς τοὺς σκοπέλους τῆς ζωῆς καὶ τῆς δυσπραγίας, ἐσώθη ὑπὸ τὴν γενναίαν ἀντίληψιν τῆς φιλανθρωπίας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΓΑΝΕΛΗΣ.

(Ἔπεται συνέχεια)

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Ἰταλοῦ Paolo Mantegazza ¹]

Συνέχεια, ἴδε σελίδα 42.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἡ σαρκικὴ καλλονή. — Ἡ ὑγιεινὴ εἶνε τὸ καλλίτερον κοσμητικόν. — Ὡχροὶ καὶ ἐρυθροί. — Ἐπιτικός τῆς σκευασίας Κόλλιδ — Κρήμ (Cold cream). — Σύντομος καὶ ἀληθινὴ ἱστορία τοῦ σάπικου. — Στιλπότης, μαλακότης, καὶ ἄλλα: καλλοναὶ τοῦ δέρματος. — Αἰσθητικὴ τῆς χειρὸς πρὸς χρῆσιν τῶν Κυριῶν καὶ τῶν ἐργατῶν — Οἱ ἄλιεις τοῦ κορχλίου εἰς τὴν Ἀλγερίαν. — Τὰ ψιμμύθια καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν βλάβαι. — Πρώτη ἐκδρομὴ κατὰ τῆς ὑποκρισίας. — Μία ἀγγελία γαλλιστὶ πρὸς ἀγάθωσιν, μετὰφρασιν, καὶ μελέτην μεταξὺ δύο προσώπων.

Forma e materia congiunte e purette.

Ἡ μορφή καὶ ἡ ὕλη ἡνωμένα καὶ καθαρά...

Paradiso, C.— X X I X στιχ. 22. (Δάντης).

Non ex vulgi opinione, sed ex sano iudicio.

Ὁχι ἢ ἐκ τοῦ χυδῆν γνώμῃ, ἀλλ' ἢ ἐκ τῆς ὀρθῆς κρίσεως.

Βάξων.

¹ Ἡ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Ἡ ὑγιεινὴ τῆς καλλονῆς (Igiene della bellezza) μελέτη εἶνε ἐκ τῶν καλλίστων ἔργων τοῦ διαπρεποῦς Ἰταλοῦ ἱατροῦ Paolo Mantegazza,

Οὐδεὶς τὸ πρῶτον βλέπων ἑαυτὸν εἰς τὸν καθρέπτην εὐχαριστεῖται ὅπως τὸν ἐπλασε Κύριος ὁ Θεός, ἀλλὰ θὰ ἐπεθύμει ἴσως νὰ ἦνε μελαγχρινώτερος ἢ ὠχρότερος· θὰ ἐπεθύμει νὰ σμικρύνῃ τὴν μύτην ὀλίγας γραμμὰς ἢ νὰ ῥάψῃ τὰ ἄκρα τῶν χειλέων καὶ νὰ σμικρύνῃ ὀλίγον τὸ στόμα. Δὲν ὁμιλῶ δὲ καὶ περὶ τῶν ὀδυνηρῶν ἐκείνων ἐντυπώσεων, τὰς ὁποίας προκαλεῖ ὁ καθρέπτης, ὅταν εἰδοποιῆ, ὅτι παρουσιάζεται μία ῥυτίς εἰς τὸ πρόσωπον, ὅτι τὸ δέμα ἀποστερεῖται τῆς διαυγοῦς μαλακότητός του, καὶ ὅτι αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς γίνονται λευκαί· οὔτε ὑπενθυμίζω τοὺς ἄλλους ἐκείνους φοβεροὺς ἤχους τῆς σάλπιγγος, τοὺς ἀγγέλλοντας τὸν χρόνον παρερχόμενον καὶ ἀφαραπάζοντα καθ' ἡμέραν μίαν καλλονὴν καὶ ἐν ὄνειροπόλημα.

Καὶ τὸ λυπηρότερον εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας εἶνε, ὅτι δυνάμεθα μὲν νὰ πράξωμεν πολλὰ, μάλιστα παρὰ πολλὰ διὰ νὰ χαλάσωμεν, διὰ νὰ καταστρέψωμεν, διὰ νὰ γείνωμεν ἄσχημοι, ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας εἶνε δυσκολώτατον νὰ γείνωμεν εὐμορφότεροι. Σκεφθῆτε ἐὰν εἶνε δυνατόν νὰ μετασχηματίσωμεν εἰς ἑλληνικὴν μίαν μύτην πεπλατυσμένην, ἢ νὰ ἐκτείνωμεν μίαν μύτην παρὰ πολὺ σιμῆν. Ἀφ' ἐτέρου δὲ διὰ μόνης τῆς συνηθείας τοῦ καθαρίζειν τὴν μύτην διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἀφαιρεῖται ἡ τελεία συμμετρία τῆς, διὸ καὶ εἰς ἑκατὸν μῦτας εὐρίσκεται ἐνενήκοντα ἐννεὰ, αἱ ὁποῖαι στρέφουσιν τὸ ἄκρον αὐτῶν πρὸς δεξιᾶ. Ἐπίσης τὸ λαμβάνειν ταμβάκον χονδρύνει τὴν μύτην τὸ μεταβάλλειν τοὺς δακτύλους εἰς μανδύλιον διαστέλλει φρικωδῶς τοὺς ῥύθμους· τὸ γλύφειν τὰ χεῖλη μακρύνει καὶ παραμορφώνει αὐτά. Καὶ τοιουτοτρόπως πλείστας ὅσας παραμορφώσεις ἡμεῖς αὐτοὶ παρασκευάζομεν.

Ἐν τῶν ὠραιότερων πραγμάτων τοῦ κόσμου εἶνε αἱ σάρκες αἱ στιλπναί, αἱ ῥόδιναί, αἱ ἀναδίδουσαι τὴν ἀμίμητον ἐκείνην τῆς νεότητος εὐωδίαν. Καὶ ἐν πρόσωπον μέτριον ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῶν γραμμῶν δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ συμπάθειαν, δύναται νὰ ἦνε ὠραῖον, ἐὰν στίλβῃ διὰ τοῦ ἐξαισίου ἐκείνου χρίσματος, τοῦ περιβάλλοντος δι' εὐώδους βαλαμάου τὸν παρθένον πάσης ἐπιψύσεως κερπὸν, τοῦ ἀκτινοβολούντος ἐπὶ τοῦ μόλις ἀνοιχθέντος ῥόδου, τοῦ ἀποπνεόντος ἀπὸ παντός ὄντος τοῦ ζωικοῦ καὶ τοῦ φυτικοῦ κόσμου, ἀρκεῖ νὰ ἦνε τοῦτο κάτοχον ὑγείας καὶ δυνάμεως.

Ὁλίγα ἔχει χρώματα τὸ χρωματιστικὸν πινά-

ὑγιεινολογίου δημόδους καὶ λογογράφου γλαφυροῦ, εἰς ὃν ἡ σύγχρονος ἰταλικὴ φιλολογία ὀφείλει πολλὰ ἔργα τόσοσιν χρησίμα ὅσων καὶ καλλιστῶν. Πρὸ πάντων ὁ Mantegazza διεκρίθη διὰ τῆς δημοσιεύσεως ὁλοκλήρου ἐγκυκλοπαιδικῆς σειρᾶς ἐν ἑξῆσι *καλενδαρίων* πραγματευομένων περὶ ἀπάντων τῶν ἀντικειμένων τῆς ὑγιεινῆς. Ἡ ὑγιεινὴ τῆς καλλονῆς γέμει παραγγελμάτων καταλλήλων εἰς πᾶσαν ἡλικίαν, ἐκτεθειμένων δὲ διὰ τρόπον ἐπαγωγῆς. Ἡ ἀνωτέρω μετὰφρασις ἐγένετο ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ κειμένου ὅσων ἐνεστὶν ἀκριβῆς.